

PEDAGOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 45994

190k (lk 1^a, 1-18)

E.Vilde nim. Tallinna Pedagoogilise Instituudi
Pedagoogika kateeder.

VANAMÕISA ALGKOOLI AJALUGU 1853 - 1935.a.
kursusetöö

Töö teostaja: Kerson, Kaja
Töö juhendaja: Andresen, Lembit

Tallinn
1980.a.

SISUKORD.

	lk.
Sissejuhatus	1
I Kooli asutamine	2
II Koolmeistrid	
a) Andmed koolmeistrite kohta	3 -6
b) Koolmeistrite palgad	7
III Õppetöö	8 -9
IV Kooli majanduslik olukord	
a) Kooli sissetulekud ja kulutused	10 -11
V Õpilased	12 -14
Löppsöna	15
Kronoloogiline tabel	16
Lisad.	17 -18

SISSEJUHATUS.

Valides kursusetöö teemat Eesti koolide ajalooost langes otsus Vanamõisa algkooli kasuks. Peamiseks põhjuseks on asjaolu, et minu lapsepõlv on siin kandis möödunud ja kohad ning inimesed on tuttavad, kelle käest sain ka põhilise osa oma materjalist, mille esitan käesolevas töös.

Kooli asukohta võib jälgida vastavalt geograafiliselt jooniselt lisas.

Käesolevas töös peatun viiel põhiteemal: kooli asutamine, koolmeistrid, kooli majanduslik olukord, õppetöö ja õpilased. Põhjalikumalt on käsitletud teemasid koolmeistrid ja õpilased. Õppetöö on käsitlemist leidnud pealiskaudsemalt kuna materjal selle osa kohta on kaunis napp.

Vaatluse alla tuleb periood 1853 - 1935. aastad.

Põhimaterjal on saadud Vanamõisa algkooli kroonikaraamatust ja tolle kooli kunagiselt õpetajalt, hiljem minu enese esimeselt õpetajalt Kald, Adelelt.

I KOOLI ASUTAMINE.

Vanamõisa küla tunti juba XIII sajandil. Kirjutati teda väga keerulisel kujul - Wanhamoiszeaszw.

Vanamõisa algkool on asutatud 1853. aastal. Selle kooli asutajaks oli tolleaegne Vanamõisa mõisa omanik parun Romann Budberg. Kaks esimest aastat asus kool mõisa juures. Mõisnik andis koolile prii korteri.

Kaks aastat peale kooli asutamist ehitas parun uue koolimaja. Kool asus seega Vanamõisast Altküla külasse. Kooli asukoht oli lage väli, rahvas nimetab seda lagendikku Paluväljaks. Uue koolimaja läheduses olnud varem Lille saun ning selle sauna maad andis parun koolile kasutada. Ümbruskond nimetas endisel ajal oma koolimaja Lillekoolimajaks. Uus koolimaja ehitati 1855. aastal. Parun andis kooli ehitamiseks materjali ning valla mehed ehtasid valmis. Maja oli talumajade plaani järgi ehitatud. Maja otsas oli rehealune, mis oli ehitatud paekivist, siis rehetuba ja selle taga väike sahver. Maja teises otsas asus klassiruum. Talvel elas kooliõpetaja oma perega rehetoas. Ööbijad õpilased maganud ka sealsamas pörandal. Klassituba oli väga sageli külm. Kütuseks olid haod, mida valla talupidajad töid kohale.

1896. aastal ehitati uus maja kohaliku paruni plaani järgi. Võrreldes Läänemaa tolleaegsete koolimajadega, paistis uus koolihoone väga nägus välja. Sageli käis parun ise koolis ja nõudis suurt puhtust. Vaatamata savisele ja märjale maapinnasele istutati kooli ümbrusesse palju puid, kuid aja jooksul on need kuivanud.

II KOOLMEISTRID.

Andmed koolmeistrite kohta.

Esimeseks kooliõpetajaks sai Annus Käärt, kes oli lõpetanud Jädivere õpetajate seminari. Kaks esimest aastat kooliõpetaja Käärt rahalist palka ei saanud. Palgaks sai ta vilja valla arvel valla magasiaidast. Kahe aastase teenistuse järel hakkas õpetaja Käärt parun Budbergi ettepaneku peale saama rahalist palka 25 rubla. Rahalise palga sai õpetaja Käärt Lihula mõisapidajalt von Grünevaldilt. Von Grünevald oli sel ajal koolivalitsuse liige ja tema käes olid kasutada rahasummad koolide toetuseks. Kooliõpetaja Käärt sai paruni käest kasutamiseks koolimaad (umbes 10 tiinu) ja peale selle veel rahalist palka. Rahalist palka on järk-järgult tõstetud nii, et õpetaja Käärt sai oma teenistuse aja lõpul rahalist palka 80 rubla aastas. Kooliõpetaja ameti kõrval pidas Käärt veel valla magasiaida kirjutaja ametit ja sai selle tasuks igal aastal ühe tündri rukist magasiaidast. 25. aastase teenistuse juubeli puhul kinkis parun Budberg õpetaja Käärtille hõbedase taskukella, valla talupidajad annetanud rahalisi kinke ja kohalik kirikuõpetaja piibliraamatu.

Tuli ajajärk, mil koolidesse seati vöörkeeleks vene keel. Õpetaja Käärt ise vene keelt ei osanud ja see uus õppeaine tuli talle suureks koormaks. Ta ise jutustab: "Õhtuti käisin Kirblas vallasekretäri juures vene keelt õppimas. Mida ise õhtuti õppisin, seda andsin päeval oma koolilastele edasi!" Inspektorite poolt nõuti, et õpetajad peavad suvekursustele vene keelt õppima minema. See käis õpetaja Käärtille üle jõu. Tal tuli kooliõpetaja amet maha panna, mida ta oli juba 39 aastat pidanud. Oma hoolsa töö eest sai Käärt Eestimaa Ritterschafti poolt autunnistuse.

Vanadusepäevad saatis Käärt mööda samas koolimajas, milles ta oli töötanud. Paruni ja valla kokkuleppel anti talle see korter kuni surmani tasuta. Ülalpidamist sai Käärt oma lastelt ja lastelastelt ja osalt neist kopikatest, mida ta oli suutnud endale teenistuse ajal koguda. Oma söbraliku ja lahke olekuga jõudis Käärt endast hea mälestuse järgi jätta. I Maailmasõja ajal läks väsinud truu töömees igavesele puhkusele.

Pärast Annus Käärti surma valiti Vanamõisa kooli õpetajaks Jüri Spuul. Ta töötas Vanamõisas 5-7 aastat. Õpetaja Spuuli abikaasa oli baptistiusu pooldaja, sellepärast oligi õpetaja Spuuli vahetuse kohaliku kirikuõpetaja ja paruniga terav. Õpetaja Spuul oli pehme iseloomuga ja sellepärast kannatas koolis distsipliini. Spuuli järgi valiti Vanamõisa kooliõpetajaks Gustav Anniko. Gustav Anniko oli pärit Heldest. Kooliõpetaja Anniko tulekuga hakkas Vanamõisa koolielu paranema. Anniko oli agar koolitöömees ja suutis koolielus mõndagi uuendust läbi viia. Eriti suurt rõhku pani ta laste laulmise peale. Lapsed laulsid koolis kolme häälselt. Anniko asutas laulukoori, mida seni siinkandis ei tuntud. Oma kooriga käis Anniko kirikus laulmas. Anniko algatusel osteti kooli orel, mis maksis 150 rubla. Gustav Anniko oli Vanamõisas õpetajaks 5 aastat. 1902. aastal lahkus Anniko Vanamõisast, asudes Tartu linna, samuti koolitööle.

1902. aastal valiti Vanamõisa kooliõpetajaks Hans Unt. Ta oli lõpetanud õpetajate seminari. Kooliõpetaja Unt oli usuliste kalduvustega, kes püüdis ka oma lapsi usuliselt kasvatada. Koolis arendas eriti laste laulu. Ka juhatas õpetaja Unt laulukoori. Professor Uluots, kes juhtus maal oma vanemate juures olema aitas kaasa ja nii korraldati Ulusti külas Jaanse talu rehe all suur peoõhtu .

Peoõhtu eeskavaks olid laul ja näitemäng. Selline peoõhtu oli siinsele rahvale täiesti uudiseks. Peost puhas ülejääk läkitati koolile õppevahendite ostmiseks. Õpetaja Unt sai vallalt maakoha ja 150 rubla raha. 1912. aastal lahkus õpetaja Unt Vanamõisast ja üldse õpetaja ametist. Ta asus elama Mihklisse Jäme külasse oma väike maakohale, mille ta oli endale ostnud.

1912. aastal valiti õpetajaks Jakob Nieman. Õpetaja Nieman tuli Pärnumaalt Roodi kooli pealt. Palgaks määrati 150 rubla ja kooli maad. Õpetaja Nieman oli pedagoogika klassiharidusega. Vahepeal hakati kutsega õpetajaile riigi poolt palka maksma. Koolitöö kõrval jätkas õpetaja Niemann edasi õppimist ja sooritas õpetaja kutse eksami 1913. aasta sügisel. Õpetaja ameti kõrval juhatas õpetaja Niemann laulukoori ja korraldas peoõhtuid. 1914. aastal, kui algas I Maailmasõda, tuli selle tõttu tal koolitööst eemal olla 2 aastat ja 10 kuud. Kirbla valla valikogu kõrgendas õpetaja Niemanni palka 30 rubla võrra, endisega kokku oli siis palk 180 rubla. Sõja ajal sai Niemanni perekond vallalt priikorterit, kütust, valgustust ja elutses koolimajas.

Mais 1917. aastal vabanes Niemann sõjateenistusest ja asus oma perekonna juurde Vanamõisa koolimajja oma endisse ametisse tööle.

1918. aastal suvel korraldati Lihulas kooliõpetajatele saksa keele õppimiseks kursus, mis kestis neli nädalat. Saksa keel, mida hakati koolis õpetama oli sunduslik. See kestis mitu aastat. Räägib Jakob Nieman: "Ehkki ma juba ligi 20 aastat koolipöllul olen töötanud ja ennast pidasin vilunud koolimeheks, nägin siiski nüüd, et mul puudusid mitmesugused kogemused kooli ellu viia töökooli põhimõtteid, mille alusele Eesti kool oli viidud.

Palgasüsteem paranes aasta aastalt. 1920/21 aastal sai õpetaja Niemann palka 2000 marka kuus. Sel ajal vabanes köstri koht kirbla koguduses ja 21.märtsil 1921.aastal valiti Jakob Niemann Kirblasse köstriks. Perekond kolis Kirblasse köstri majja elama, aga ise jäi ta Vanamõisa koolmeistri ametit edasi pidama. Pühapäeviti käis ta Kirblas köstri kohuseid täitmas. Kahe ameti pidamiseks anti luba koolivalitsusest. Seda luba aga pidi igal aastal uuesti taotlema ja kinnitama. Koolielu möödus rahulikult ilma raskete haigusjuhtudeta. Raskusi valmistas aga väike Allika jõgi, mis igal aastal oma turja tõstis ja tee koolimaja juurde läbipääsmatuks muutis. See oli igal kevadel ja sügisel. Suure vee tõusu ajal pidi kooli mõneks päevaks sulgema, kuni tee muutus läbipääsetavaks.

1.augustil 1935.aastal lahkus kooliõpetaja Jakob Niemann Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi otsusega haiguse tagajärjel jäädavalt õpetaja ametist ja ta määrati pensionile.

27.augustil oli Kirbla vallamajas uue kooliõpetaja valimine. See valimine tagajärgi ei andnud, sest et kuuest kandidaadist kes ennast üles olid andnud, ükski ei saanud vajalikku hulka hääli. Et valimine nurjus, määras Lääne koolivalitsus Vanamõisa kooliõpetajaks preili Leontine Neidre.

Koolmeistrite palgad.

Nagu eelnevast peatükist selgub, on kooliõpetajate palgad väga madalad. Kooli alustamise momendil see isegi puudus.

Kooliõpetajate palgad kajastuvad koondatult alljärgnevas tabelis.

Annus Käärt	1853-1855	rahalist palka ei saanud
	1855alates	25 rubla
	1875alates	80 rubla
Hans Unt	1910alates	150 rubla
Jakob Niemann	1912alates	150 rubla
	1913alates	180 rubla
	1917	rahalist palka ei saanud
	1917 nov.	500 ida rubla
	1920/21	2000 marka kuus

III ÕPPETÖÖ.

Kooli loomise ajal õpetati järgmisi õppeaineid: piiblilugu, katekismus, Laulmine, aritmeetika, maateadus, emakeele lugemine ja kirjutamine. Algul võõrkeelt ei õpetatud. Pea- rõhk pandi nagu mujal koolideski usuõpetusele ja kirikulauludele.

Õppevahenditeks olid koolis paar seinakaarti ja klassi- tahvel. Laulmist õpetas õpetaja Käärt viiuli saatel.

Koolitunde oli tol ajal päevas kuus, laupäeval neli. Seega oli nädalas kokku 34 tundi. Tunnid algasid hommikul kell kaheksa ja lõppesid õhtul kell nelja. Vahepeal oli kaks tundi lõunaaeg.

Kui kooli tuli vene keele õppeaine, siis vene keele õppe- raamatuks oli koolis "Vene keel külakoolis". See raamat pidi läbi võetama kolme talvega.

Õpetaja Anniko juhtimisel loodi koolijuurde koor, mis hakkas kirikus laulmas käima. Anniko algatusel sai kooli os- tetud orel, mis läks maksma 150 rubla.

Revidendid olid selle kooli tööga alati rahul.

Saksa keel, mida hakati okupatsiooni ajal koolis õpeta- ma, oli ka Eesti ajal kohustuslik mitu aastat. Eesti riigi va- litsuse ajal juba algusest peale võeti õppekavva uued õppe- ained: kodulugu ja geomeetria. Kodulugu, kui uus õppeaine tegi õpetamise seisukohalt raskusi, sest ei osatud seda õpetada. Eesti riigi loomisega muutus eesti kool orja koolist koduseks kasvatuse kohaks. Kooli ellu viidi töökooli põhimõtted.

1921. aastal pandi alus kooli raamatukogule. Riigi poolt antud 1000 marga eest sai ostetud 42 eesti keelset raamatut.

Sellest ajast peale on iga aastaga raamatukogu täienenud, milleks on raha antud nii maakonnast, riigist kui ka vallast. 1932. aastaks oli kooli raamatukogus raamatute üldarv 182. 1932. aasta suvel saatis kirjastus ühisus "Loodus" Tartust Vanamõisa koolilaste raamatukogule täienduseks tasuta üle ühe puuda raamatuid.

1933. a. tehti koolitöös algust ja katseid Decroly ja Daltoni õppeviisidega. Õppeainete läbitöötamisel on katsutud järgida mainitud õppeviise.

1934/35 ö.-a.-ks oli kool kuueklassiline. Koolis oli I, III, IV ja VI klass. Kaks klassi oli suletud. Ühel õpetajal tuli töötada nelja klassiga. Õpilaste arv oli 36. Kuuendast klassis oli 3 õpilast. Novembris tuli Lääne Maakoolivalitsuselt Kirbla vallavalitsuse läbi teade, et Vanamõisa algkool koos mõne teise kooliga on üle viidud revideerimise suhtes Pärnu rajooni. Majanduslikult kuulub aga Läänemaa külge. Nii käis ka Pärnumaa koolivolinik härra Tamm 16. novembril kooli revideerimas. Revident leidis, et õpilaste tarvis kõrvalruumid on väikesed ja ei rahulda nõudeid. Maakoolivalitsus tegi selle puuduse kohalikule vallavalitsusele teatavaks. 18. novembril saabus maakoolivalitsuselt kiri, milles tunnistati seaduse eksisammuks, et koolis on avatud kuues klass. Nõuti, et kuuendate klasside õpilased lähemal ajal saaksid Kasari algkooli saadetud. 19. nov.-l lahkuvadki kuuendate klasside õpilased koolist. Kaks lähevad Kasari kooli, üks aga kui mitte koolikohuslane jääb koju. Kuuenda klassi avamine on tulnud nagu hiljem selgus valitsuse kärbast, mitte õieti arusaamise tagajärjel.

IV KOOLI MAJANDUSLIK OLUKORD.

Kooli sissetulekud ja kulutused.

1855.aastal oli koolis maksev parun Otto Budbergi võim. Kaheaastase teenistuse järel hakkas esimene koolijuhataja palka saama. Selle rahalise palga sai õpetaja Käärt mõisapidajalt von Grünevaldilt. Von Grünevald oli tol ajal koolivalitsuse ülem ja tema käes olid kasutada rahasummad koolide toetuseks.

Koolikohus nõudis sisse trahviraha nende laste vanematelt, kelle laps koolist puudus. See raha kasutati puudust kannatavate laste kooliskäimise toetamiseks.

XX sajandi esimesel poolel paranes olukord sedavõrd, et õppevahendite juurdemuretsemiseks on saadud toetust igal aastal Kirbla vallavalitsuselt. Nii saadi toetust:

1926.a. 70 krooni õppevahendite ostmiseks

1927.a. 34 krooni 95 senti õppevahendite ostmiseks

1928.a. 28 krooni 65 senti õppevahendite ostmiseks

Peale selle on toetust andnud ka riik:

1925.a. 62 krooni 20 senti

1926.a. 86 krooni 45 senti

1927.a. 50 krooni

1928.a. 34 krooni 66 senti

1929.a. 59 krooni

1930.a. 70 krooni

1931.a. 60 krooni

Peale nimetatud riikliku toetuse on Kirbla vallavalitsuselt saadud igal õppeaastal toetusraha 20 - 30 krooni. Need summad on välja makstud neile kannatavailt, kellele vallavalit-

sus ise selle summa välja määras.

Enne esimest Maaailmasõda hoolitses vald väga vähe kooli heaolu eest. Näiteks kui ahju uks oli lagunenuu ja kui õpetaja selle omal algatusel lasi ära parandada, mis läks maksma 2 ida rubla, siis sai ta selle eest valjult tõrelda, et on julgenud nii suurt remonti omapead läbi viia. Kuid olukorä on ses asjus palju paremaks muutunud. 1926. aastal sai koolimajale lõuna küljele uus sindli katus tehtud. 1931. aastal põhja küljele plekist katus. 1932. aasta suvel sai koolimaja väljast poolt üle värvitud. Pea-aegu igal aastal on kooliruumide seinad üle lubjatud.

V ÕPILASED.

Kooli asutuse aastatel oli õpilaste arv Vanamõisa koolis 20 ümber. Koolis käimine oli täiesti sunduslik. Iga kooli piirkonnas elunev laps, kes sai kooli alguseks 10 aastat vanaks, oli kohustatud kooli astuma. Koolikohustus oli lapsel maksev 3 aastat. Seda aega nimetati päris kooliajaks. Kooliaastad loeti talvedeks. Seega iga laps, kes oli kolm talve koolis käinud vabanes päris kooli kohustusest ja viidi üle kordajate õpilaste nimekirja. Kordajad lapsed käisid üks kord nädalas kordamise koolis. Kordamise kool kestis kuni leeriajani. Kordamise kooli päevadeks olid kas esmaspäev või laupäev. Kui kordamiskool töötas, siis seisis päris kool. Korraliku kooliskäimise üle valvas kooliõpetaja. Vanemad, kes oma lapsi korralikult kooli ei saatnud, tuli oma laste puudunud päevade eest trahvi maksta. Iga puudunud päris kooli päeva eest nõuti 3 kopikat, iga kordamise kooli puudunud päeva eest 5 kopikat. Trahviraha nõudis sisse kooli kohus. Trahviraha kasutati puudust kannatavate õpilaste kooliskäimise toetamiseks. Kehvadele õpilastele osteti trahviraha eest õppe- raamatuid ja muid koolitarbeid. Koolitalve lõpul jäeti need raamatud kooli juurde kust nad järgmise koolitalve algul jälle välja jagati. Parun Budberg kinkis omalt poolt puudust kannatavate kooliõpilaste kooliskäimise toetuseks 200 rubla põhikapitaliks.

Raskel näljaajal hoolitses parun laste toitlustuse eest. Parun laskis tuua Venemaalt hernejahu, millest keedeti lastele suppi. Täiesti kehvadele anti päevas üks nael leiba, poolkehvadele anti pool vaela leiba.

Sajandi lõpuks oli õpilaste arv koolis neljakümne ümber.

1915-17 aastani oli õpilaste kooliskäimine nõrgenenud seoses sellega, et õpetaja Niemanni asendasid naisõpetajad Olga Kärner ja Marta Sleet. Nende siin nimetatud asetäitjate õpetajate ajal kannatas kooli sisemine ja väline kord rängalt. Rahval oli kadunud lugupidamine kooli vastu ja paljud vanemad ei saatnud oma lapsi enam kooli.

1916. aastal oli kooli piirkonnas laialdaselt levinud sarlaki haigus. Kool oli sel ajal suletud ja raske haigus viis palju lapsi maamulda.

Peale I Maailmasõda oli õpilaste arvus kõikumisi olnud. Õppeaastate järgi on olnud kooliõpilasi järgmiselt:

1920/21 ö.-a.	40 last	
1921/22 ö.-a.	47 last	Kool töötas nelja klassiga
1922/23 ö.-a.	49 last	"
1923/24 ö.-a.	41 last	"
1924/25 ö.-a.	40 last	"
1925/26 ö.-a.	26 last	üks klassikomplekt kolme klassiga

1925. a. kooli algul viidi neljanda klassi õpilased Kasari algkooli. Vanamõisa algkool jäi töötama ühe klassikomplektiga, millesse sai koondatud kolm klassi.

1926/27 ö.-a.	27 last	II, III, IV klass
1927/28 ö.-a.	26 last	I, III, IV klass
1928/29 ö.-a.	25 last	I, II, IV klass
1929/30 ö.-a.	25 last	I, II, III klass
1930/31 ö.-a.	23 last	II, III, IV klass
1931/32 ö.-a.	28 last	I, III, IV klass
1932/33 ö.-a.	33 last	I, II, IV klass

Selle aja jooksul on õpilased korralikult koolis käinud. Hoolekogul ei ole olnud vajadust puudutud päevade eest trahvi maksta. Igal aastal on puudutud päevade arv olnud keskmiselt iga õpilase kohta 10. Seda arvu ei saa suureks lugeda võrreldes statistiliste andmetega võttes üleriigiliselt.

Puudust kannatajate õpilaste eest on pidevalt hoolt kantud. Ei ole ette tulnud juhuseid, et vanemad on pidanud oma lapsi koolist ära võtma tema kehvuse pärast. Toetust on antud nii kooli kui ka riigi poolt. Kui riigi toetuse raha ei jätkunud, on alati abi saadud vallast. Abi on antud kõigepealt jalavarjude näol.

1933/34 ö.-a. alustati õppetööd 27 lapsega. Kool muudeti algaval õppeaastal viieklassiliseks. Koolis aga töötasid sel aastal II, III ja V klass.

LÕPPSÕNA

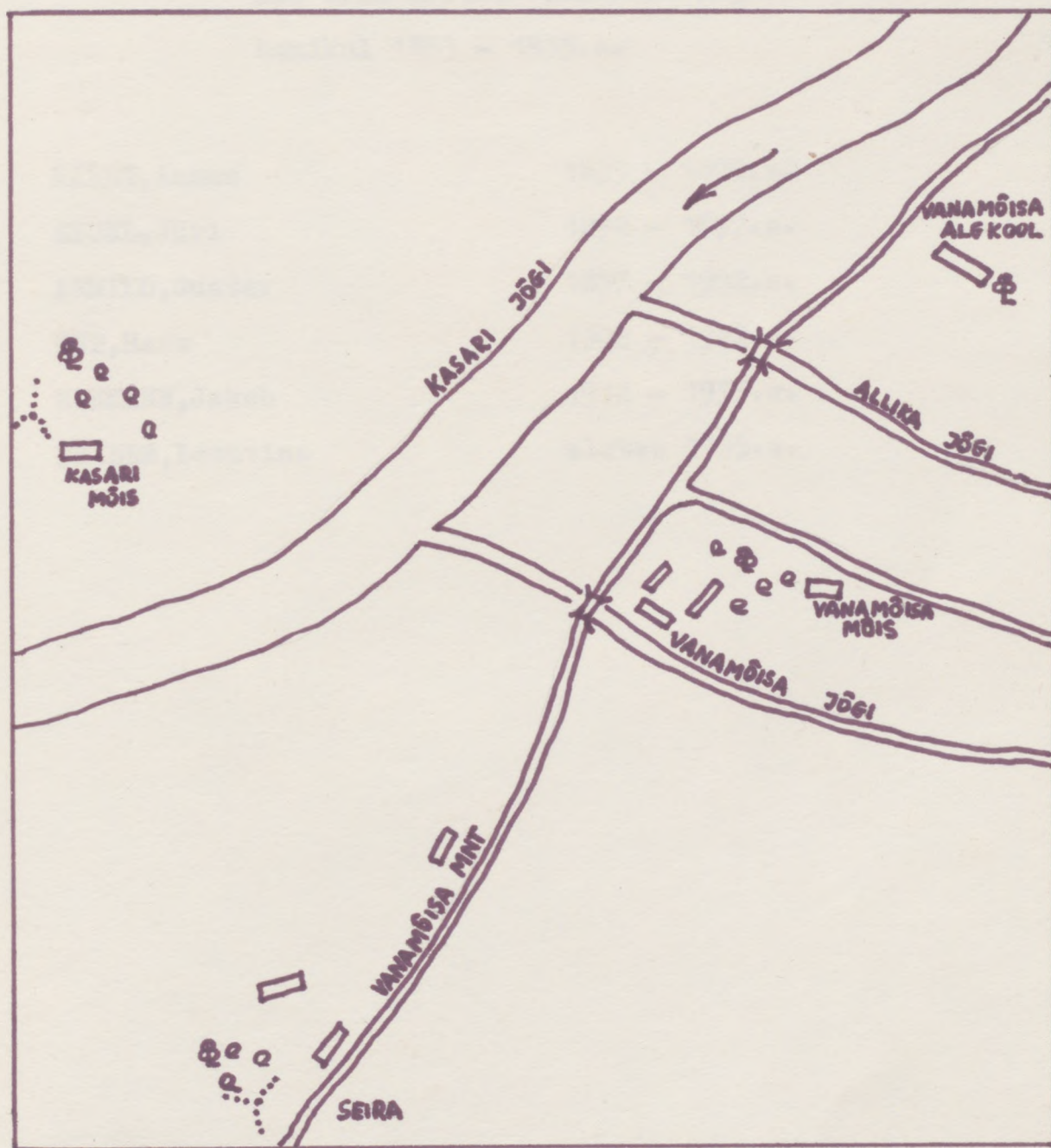
Käesolevas töös on uuritud Eesti külakoolide arengu algperioodi Vanamõisa algkooli ajaloo andmetel. Sellel perioodil oli suuri raskusi vastava erihariduse saanud õpetajate leidmisel, mis jättis ka negatiivseid jooni koolitöösse. Kuid siiski tänu agaramate koolijuhatajate aktiivsele tegevusele toodi kooliellu muudatusi: raamatukogule aluse panemine, laulukoori loomine, näiteringi loomine. Vastavas peatükis on ka koolijuhatajate eredamatele tegevustele rahkem tähelepanu pühendatud. Töös on veel käsitletud Vanamõisa algkooli majanduslikku olukorda ja õppetööd õpilastega.

II Maailmasõja ajal oli kool tihti suletud seoses rinde-tegevusega. Käesolevaks ajaks on Vanamõisa algkool juba suletud ja sealse piirkonna kooliealised lapsed õpivad Kasari 8-klassilises koolis.

Materjalid antud kooli ajaloo kohta kooli kroonikaraamatu näol on üle antud Kasari 8-klassilise kooli arhiivile.

KRONOLOOGILINE TABEL.

1853.a.	Vanamõisa kooli asutamine mõisa juures.
1855.a.	Vanamõisa algkooli ehitamine.
1896.a.	Uus koolimaja.
XX saj.algus	Laulukoori loomine.
1901.a.	Oreli ostmine.
1903-1904.a.	Esimene näitemäng.
1921.a.	Loodi kooli raamatukogu.

Vanamõisa ümbruskonna skeem, kus on näidatud kooli asukoht.

Koondtabel, kus on näidatud koolijuhatajad,
kes olid ametis Vanamõisa algkoolis ajava-
hemikul 1853 - 1935.a.

KÄÄRT, Annus	1853 - 1892.a.
SPUUL, Jüri	1892 - 1897.a.
ANNIKO, Gustav	1897 - 1902.a.
UNT, Hans	1902 - 1912.a.
NIEMANN, Jakob	1912 - 1935.a.
NEIDRE, Leontine	alates 1935.a.